

[PDF udgave \(128 KB\)](#)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
deres stedfortrædere.

g	Journalnummer	EU-sekr.	17. juli 2003
	400.C.2-0		

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets grundnotat om EU-kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om håndtering af affald fra udvindingsindustrien, KOM(2003) 319 final, 2003/0107 (COD).

Skov- og Naturstyrelsen
Friluft- og Råstofkontoret
Miljøstyrelsens Internationale kontor

10. juli 2003
FJA/10, HOL/6
J.nr. M 1034-0004
MIM-515-MST

GRUNDNOTAT

EU-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv om håndtering af affald fra udvindingsindustrien.

KOM (2003) 319 final, 2003/0107 (COD)

Resume:

Forslaget er en opfølgning på anbefalingerne i Kommissionens meddelelse fra oktober 2000 "Sikker minedrift: en opfølgning på de seneste mineulykker", som var foranlediget af konkrete mineulykker i Spanien og Rumænien. Forslaget har til formål at opstille mindstekrav med henblik på at forbedre håndteringen af affald fra udvindingsindustrien. Forslaget fokuserer navnlig på de driftsmæssige aspekter i forbindelse med affaldshåndtering, på forebyggelse af jord- og vandforurening og på affaldshåndteringsanlæggenes stabilitet. Forslaget indeholder en række betingelser til driftstilladelser, generelle forpligtelser i forbindelse med affaldshåndteringen, krav om karakterisering af affaldet for at sikre, at affaldsbehandlingsmetoden er tilpasset affaldets særlige egenskaber, foranstaltninger med henblik på affaldshåndteringsanlæggenes sikkerhed, mekanismer til afhjælpning af større mineulykker og uventede tildragelser, krav om udarbejdelse af nedlukningsplaner for affaldshåndteringsanlæg og samt pligt til at stille passende finansiel sikkerhed til rådighed for at sikre, at områder med mineaffald efterlades i tilfredsstillende stand efter nedlukning. Det primære sigte med direktivet er at forebygge forurening og større ulykker, først og fremmest i forbindelse med metalmineindustrien – en industri der ikke er forekommende i Danmark. Det vurderes imidlertid, at forslaget vil omfatte størstedelen af dansk råstofudvinding – dog med en begrænset regulering, da hovedparten af dansk råstofaffald er ikke-farligt ugiftigt affald. Forslagets gennemførelse i dansk ret forventes ikke at kræve lovændringer i Råstofloven.

1. Status

Kommissionen sendte den 2. juni 2003 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i EF-traktatens artikel 175(1), som er retsgrundlaget for Fællesskabets politik på miljøområdet. Der er derfor tale om en procedure med fælles beslutningstagning, som fastsat i EF-traktatens artikel 251 efter høring af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionudvalget.

Forslaget har sin oprindelse i en meddelelse (kommunikation) fra Kommissionen i oktober 2000 om ” Sikker udførelse af aktiviteter forbundet med minedrift – en opfølgning på nylig indtrufne mineulykker” (KOM(2003)664 final). Meddelelsen var foranlediget af nyligt indtrufne mineulykker i Spanien og Rumænien, hvor stærkt forurenede hjælpestoffer til brug ved mineraludfældning, som følge af dæmningsbrud, forårsagede omfattende og vanskeligt oprettelige skader på det omgivende miljø. Meddelelsen påpegede behovet for en gennemgang af fællesskabets miljøpolitik i forhold til håndtering af affald fra miner, stenbrud og råstofgrave i øvrigt.

2. Formål og indhold

Direktivforslaget har to hovedmål:

- At minimere negative effekter af forurenede afvanding fra affaldsopbevaringsanlæg, som har potentiale til at forårsage langsigtede miljømæssige skader længe efter at både opbevaringsstedet og den tilknyttede mine eller åbne brud er blevet lukket.
- At forhindre eller minimere virkningerne af ulykker og i særdeleshed at sikre den langsigtede stabilitet af dæmninger og damme i forbindelse med affaldsopbevaring, idet brud kan forårsage omfattende miljømæssig skade, herunder trusler mod menneskeliv.

Kommissionen anfører i sin begrundelse for direktivforslaget, at affald fra mineindustrien skønsmæssigt udgør ca. 30 % af den samlede årlige affaldsmængde i EU med et volumen på ca. 400 millioner tons. Affaldet omfatter de materialer der skal fjernes for at få adgang til det pågældende råstof, såsom muld, overjord og affaldsklippe samt de ofte miljøfarlige affaldsprodukter, der bliver tilbage efter mineralerne er blevet udvundet.

Det gælder især affaldsprodukter fra metalmineindustri, som kan indeholde store mængder farligt stof, som f.eks. tungmetal, der udgør en forureningstrussel mod både vand og jord.

Kommissionen anfører endvidere, at formålet med dette forslag er at opstille mindstekrav med henblik på at forbedre håndteringen af affald fra udvindingsindustrien. Herved tages der specifikt hensyn til de miljø- og sundhedsrisici, som behandling og bortskaffelse af dette affald kan indebære. Forslaget tilsigter desuden en oparbejdning af

mineaffald til anvendeligt råstof for at nedsætte presset på naturressourcerne.

Forslaget omfatter som udgangspunkt affald fra alle dele af udvindingsindustrien. Imidlertid ventes det, at forslagens bestemmelser først og fremmest vil få betydning for de sektorer, hvor der er størst risiko for alvorlige miljø- og sundhedsskader eller større uheld (såsom metaludvinding, navnlig hvis der anvendes farlige kemikalier).

Mineaffald i henhold til direktivforslaget omfatter muld, overjord, affaldsklippe, varierende i størrelse fra små partikler til kampesten og tiloversblevet nedknust materiale efter udfældning af det ønskede mineral via forskellige fysiske og kemiske processer.

4

Sidstnævnte affaldstype efter kemisk udskillelse er specielt knyttet til udvinding af metaller og forekommer ikke i Danmark.

For at undgå overlapninger med lignende lovgivning og for at undgå unødige administrative krav omfatter direktivet ikke lav-risiko affald, såsom ikke-forurenede jord og affald fra prospektering af mineralressourcer. Direktivet omfatter heller ikke affald der, skønt det er opstået i forbindelse med mineraludvinding eller –oparbejdning, ikke naturligt henhører under dette direktivforslag, f.eks. fødevareaffald eller affald fra offshore-operationer. Desuden stilles der lempeligere krav til ikke-farligt inert affald, dvs. ikke-farligt uvirksomt affald. Når der stilles krav til håndtering af ikke-farligt inert affald, hvor forureningsrisikoen er minimal, skyldes det bl.a., at større ophobninger af sådant affald kan indebære risiko for skred og dermed udgøre en sikkerhedsmæssig trussel mod omgivelserne. Der er adskillige eksempler på alvorlige skred. Forslaget indeholder følgende tiltag:

- En række forskellige betingelser til driftstilladelser i forbindelse med godkendelse af affaldshåndteringsanlæg.
- En række generelle forpligtelser i forbindelse med affaldshåndteringen.
- Krav om at affaldet skal karakteriseres inden deponering eller behandling for at sikre at affaldsbehandlingsmetoden er tilpasset affaldets særlige egenskaber.
- Foranstaltninger med henblik på affaldshåndteringsanlæggenes sikkerhed.
- Mekanismer til afhjælpning af større mineulykker og uventede tildragelser.
- Krav om udarbejdelse af nedlukningsplaner for affaldshåndteringsanlæg.
- Pligt til at stille passende finansiel sikkerhed til rådighed til at sikre at områder med mineaffald efterlades i tilfredsstillende stand efter nedlukning.

Ved at specificere og skærpe kravene til konstruktion, drift, lukning og efterbehandling af affaldshåndteringsanlæg skulle der ifølge Kommissionen kunne skabes lige vilkår

inden for håndtering af affald fra udvindingsindustrien. Det har navnlig stor betydning i forbindelse med EU's udvidelse, da flere af kandidatlandene har et stort antal minevirksomheder, hvor standarderne bør forbedres.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen oplyser at forureningsaspekter i forhold til vand og grundvand allerede er reguleret i de forskellige medlemslande. Efter kommissionens opfattelse taler variationen af reguleringsmidler og mineindustriens forskelligartethed, spændende fra multinationale selskaber til små virksomheder, imidlertid for etablering af minimumskrav gennem fællesskabsregler.

Reglerne skal udgøre en platform for håndtering af affald fra mineindustrien ved at specificere og forbedre kravene til design, drift, lukning og efterfølgende opsyn med affaldsdeponier.

Kommissionen anfører, at for at undgå gentagelse og unødige administrative krav udelukker direktivet i dets sigte affald som repræsenterer en lav miljømæssig risiko, såsom uforurennet jord og affald fra efterforskning af råstoffer, mens ikke-farligt inert affald er dækket af et begrænset sæt af krav.

Forslaget udelukker ligeledes affald produceret under en udvindingsperiode, som f.eks. udslidt materiel, akkumulatorer og husholdningsaffald samt affald fra offshore operationer.

Direktivforslagets forholdsregler forventes hovedsagelig at berøre de sektorer som med størst sandsynlighed vil kunne forårsage betydelige miljømæssige og sundhedsmæssige skader og større ulykker, som f.eks. metalminedrift, specielt hvis der anvendes farlige stoffer i forbindelse hermed, eksempelvis cyanid ved udfældning af guld.

4. Konsekvenser for Danmark:

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Direktivforslaget vurderes at omfatte størstedelen af den danske råstofudvinding. Imidlertid vurderes det at hovedparten af det berørte danske råstofaffald kan defineres som "ikke farligt inert affald", og det vil som følge heraf kun berøres af dele af direktivets bestemmelser.

Muld, overjord og frasorteret materiale, der kan sidestilles med affaldsklippe, anses ikke

som affald, i gældende dansk lovgivning, idet der i henhold til EU's Affaldsdirektiv ikke er tale om "affald, som indehaveren agter at skille sig af med". De pågældende materialer deponeres som altovervejende hovedregel indenfor råstofgravens område og anvendes efter krav fra råstofmyndigheden ved efterbehandlingen af den udtømte råstofgrav.

Råstofindvinding, herunder deponering af overjord etc. reguleres ved Råstofloven (lovbekendtgørelse nr.569 af 30. juni 1997 med efterfølgende ændringer).

Forslagets gennemførelse i dansk ret vurderes ikke umiddelbart at kræve ændringer af Råstofloven. Gennemførelsen vil primært kunne ske ved ændringer i administrativ praksis efter Råstoflovens gældende regler, bl.a. gennem fastlæggelse af rammer for en mere detaljeret udvindings- og efterbehandlingsplan i forbindelse med tilladelse til råstofudvinding.

Generelt skønnes forslaget ikke at give anledning til større ændringer i de fysiske foranstaltninger, der er knyttet til udvindingen i forbindelse med deponering af muld og overjord samt anvendelsen heraf i forbindelse med efterbehandlingen af den færdigudnyttede råstofgrav.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Der er endnu ikke gennemført en vurdering af forslagets økonomiske konsekvenser.

En sådan vurdering er under udarbejdelse.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark.

5. Høring

Forslaget er udsendt i ekstern høring til berørte interessenter, herunder Dansk Industri, råstofafdelingen, med frist den 11. august 2003.

Rammenotatet har været i skriftlig høring i EU-specialudvalget med svarfrist den 4. juni 2003.

Der var ved svarfristens udløb indkommet høringssvar fra Dansk Industri.

Dansk Industri vurderer i sit høringssvar, at forslaget kan få betydelige konsekvenser for dansk råstofudvinding. DI anbefaler, at forslagets affaldsbegreber præciseres, således at dansk råstofudvinding helt undtages fra direktivets anvendelsesområde.

Det skal bemærkes, at denne udtalelse er afgivet i forhold til rammenotatet samt på basis af

tidligere udkast fra Kommissionen, som var mere restriktive med hensyn til inaktivt affald.
Dansk Industri gennemgår p.t. det endelige udkast.

Udkast til forslaget har inden udarbejdelsen af det endelige direktivudkast været forelagt de europæiske brancheforeninger for de forskellige typer udvindingsvirksomheder, der stort set alle kunne tilslutte sig en fællesskabslovgivning på området, men udtrykte bekymring for de administrative byrder, som forslaget vil påføre erhvervet. Brancheforeningerne har anbefalet at materialer som muld, overjord og inaktivt affald ikke indgår i direktivet eller behandles i forhold til deres risikopotentiale.

Forslaget rummer i sin nuværende udformning bestemmelser, der præciserer direktivets anvendelsesområde, således at der kun gælder få krav for håndteringen af affald indenfor lavrisikogruppen af mineaffald. Ved udformningen af det foreliggende direktivforslag er der dermed taget hensyn til de indvendinger, der fra flere sider, herunder DI og de europæiske brancheforeningers side, blev rejst i forhold til direktivets anvendelsesområde.